

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ

Методичні рекомендації з виконання домашнього завдання
з дисципліни «Економічне управління підприємством»

для студентів 1 курсу

за напрямом (спеціальністю) 051 «Економіка»

(шифр та повна назва напрямку (спеціальності))

Укладач(і): к.е.н., доцент Сімкова Т.О.

(науковий ступінь, вчене звання, П.І.Б. викладача)

Методичні рекомендації розглянуті та схвалені
на засіданні кафедри економіки повітряного
транспорту

Протокол № 18 від «27» серпня 2018 р.

Завідувач кафедри _____ Ареф'єва О.В.

Домашнє завдання складається з теоретичної і практичної частин. Теоретична частина для кожного варіанту поєднує три теоретичних питання (таблиця 1), практична частина складається з розрахунково-пояснювальної роботи. Обсяг теоретичної частини домашнього завдання повинен бути 25-30 машинописних сторінок. Структура її повинна мати наступні складові: план, короткий вступ, виклад теоретичного матеріалу з трьох питань, висновок, список використаних джерел. Практична частина домашнього завдання наводиться після теоретичної та виконується після опрацювання навчальної літератури, що наведена на останніх сторінках методичних рекомендацій. Титульний лист потрібно оформляти за встановленим зразком.

Номер варіанту теоретичної та практичної (розрахунково-пояснювальної) частин домашнього завдання обирається у відповідності до номера, який співпадає з порядковим номером у журналі групи. Роботу необхідно виконувати українською мовою з обов'язковим використанням ЕОМ. При виконанні практичної частини домашнього завдання треба вказати номер варіанту завдання, описати мету і поставлену задачу, навести вихідні дані, зробити висновки за результатами розрахунків з відповідним поясненням та обґрунтуванням отриманих результатів.

Вибір варіанту теоретичної частини домашнього завдання

1. Надайте системну характеристику економічного управління підприємством
2. Розкрийте поняття економічного порядку підприємства та наведіть інструменти його підтримування
3. Розкрийте сутність бюджетної структури підприємства та методичні основи бюджетування на підприємстві.
4. Розкрийте види операційних бюджетів, їх особливості та послідовність складання операційних бюджетів.
5. Розкрийте методичні аспекти формування бюджету продажу.
6. Охарактеризуйте види фінансових бюджетів підприємства та принципи їх побудови.
7. Обґрунтуйте інструментарій фінансової діагностики підприємства.
8. Розкрийте методику аналізу фінансової звітності підприємства за допомогою фінансових коефіцієнтів.
9. Розкрийте методичні підходи до діагностики банкрутства підприємства.
10. Розкрийте особливості формування та використання чистого оборотного капіталу підприємства.
11. Розкрийте складові та моделі формування портфеля інвестицій підприємства.
12. Розкрийте стратегії та форми управління інвестиційним портфелем підприємства.
13. Розкрийте внутрішні джерела фінансування діяльності підприємства.
14. Розкрийте зовнішні джерела фінансування діяльності підприємства.

Практична частина домашнього завдання робота складається з розрахунково-пояснювальної роботи, яка має складові:

1. Виробнича програма підприємства та її ресурсне обґрунтування.
2. Калькулювання виробничої собівартості продукції підприємства.
3. Оцінювання діяльності підприємства за показником витрат.

До першого розділу завдання необхідно дати стислу, обґрунтовану відповідь на поставлене запитання, визначити головні моменти, які розкривають сутність питання, навести, якщо потрібно, математичні формули, пояснити їх зміст.

У першій частині розрахунково-пояснювальної роботи потрібно обґрунтувати план виробництва продукції підприємства виробничою потужністю, для чого необхідно скласти баланс пропускної спроможності та завантаження устаткування цеху; розрахувати необхідну кількість робітників-верстатників для виконання виробничої програми шляхом визначення балансу робочого часу, зробити висновок відносно забезпечення плану виробництва продукції підрозділу необхідними ресурсами.

Друга частина завдання включає в себе калькуляцію виробничої собівартості продукції за основними статтями витрат шляхом складання кошторису.

У третьому розділі розрахункового завдання необхідно зіставити фактичні витрати підприємства по випуску продукції з плановими показниками з урахуванням фактичного відсотка виконання планового завдання та зробити висновок стосовно результату діяльності механічного цеху підприємства.

1. Виробнича програма підприємства та її ресурсне обґрунтування

Виробнича програма підрозділів основного виробництва – це сукупність продукції певної номенклатури й асортименту, яка має бути виготовленою в плановому періоді у визначених обсягах згідно зі спеціалізацією і виробничою потужністю цих підрозділів.

Обсяг виробничої програми підрозділу наведено у вихідних даних по кожному виду обладнання (п.5 вихідних даних). Сумарне значення планового завантаження обладнання є показником обсягу виробничої програми підприємства в трудовому вимірі.

Обґрунтування виробничої програми виробничою потужністю доцільно проводити шляхом складання балансу пропускної спроможності та завантаження устаткування, форма розрахунку якого наведена в таблиці 1.

У разі наявності дефіциту пропускної спроможності обладнання необхідно розробити заходи для його подолання та обґрунтувати їх економічну доцільність.

Таблиця 1

Баланс пропускної спроможності та завантаження устаткування
механічного цеху на 20__ р.

Показники	Порядок розрахунку показника	Групи устаткування			
		токарна	фрезер- на	шліфу- вальна	усього
1	2	3	4	5	6
1. Кількість верстатів, од.	п.1 вих.д.				
2. Кількість днів роботи у плановому періоді, днів	приймається розрахунком на поточний рік				
3. Кількість змін, од	п.2 вих.д.				
4. Планові втрати робочого часу обладнання, %	п.4 вих.д.				
5. Фонд часу роботи одного верстата, год	п.3вих.д.*стр.2 *стр.3*(1- стр.4/100)				
6. Пропускна спроможність, маш.-год	стр.1*стр.5				
7. Завантаження устаткування за планом виробництва продукції, маш.-год	п.5 вих.д.				
8. Коефіцієнт виконання норм	п.6 вих.д.				
9. Завантаження устаткування в реальному часі, маш.-год	стр.7/стр.8				
10.Коефіцієнт завантаження	стр.9/стр.6				
11. Резерв пропускної спроможності, маш.-год	стр.9-стр.6 (у разі негативного значення)				
12. Дефіцит пропускної спроможності, маш.-год	стр.9-стр.6 (у разі позитивного значення)				

Обґрунтування виробничої програми кількістю робітників-верстатників механічного цеху складається з розрахунку фонду часу одного робітника на квартал, визначення необхідної кількості робітників для виконання планового завдання цеху та зіставлення з наявною чисельністю робітників цеху. При цьому мається на увазі, що верстатники безпосередньо працюють на верстатах і перебувають на робочих місцях постійно. Тільки в цьому разі значення людино-годин та машино-годин збігаються. Розрахункову кількість робітників слід округляти за загальними правилами. Розрахунок доцільно звести в таблицю 2.

Таблиця 2

Обчислення фонду часу одного робітника на 20__р., розрахунок чисельності робітників-верстатників, наявності трудових ресурсів

Показники	Порядок розрахунку	Значення
1. Календарні дні	–	365 (366)
2. Неробочі дні	стр.1-стр.3	
3. Робочі дні	стр.2 табл.2	
4. Невиходи на роботу, передбачені планом, усього, в тому числі:	п.8 вих.д.	
а) відпустка		
б) хвороба		
5. Дні виходу на роботу	стр.3-стр.4	
6. Середня тривалість робочого дня	п.3 вих.д.	
7. Фонд часу одного робітника, год.	стр.5*стр.6	
8. Кількість робітників, необхідна для виконання виробничої програми, чол.	сума за п.5 вих.д./стр7	
9. Фактична чисельність робітників цеху, чол.	п.7 вих.д.	
10. Забезпеченість виробничої програми трудовими ресурсами	стр.8-стр.9	

Після розрахунків зробити висновок щодо забезпечення виробничої програми трудовими ресурсами та загальний висновок про ресурсне обґрунтування плану виробництва продукції механічного цеху.

2. Калькулювання виробничої собівартості продукції підприємства

Калькулювання виробничої собівартості продукції механічного цеху здійснюється шляхом складання фактичного кошторису витрат цеху. Кошторис розробляють на основі виробничої програми підрозділу, відповідної нормативної бази, а також цін та тарифів на ресурси. Структурно він будується за статтями витрат. Калькулювання виробничої собівартості продукції цеху включає в себе наступні статті витрат.

Сировина та матеріали. До статті відносяться витрати на матеріали, що утворюють основу виготовлюваної продукції (основні матеріали), а також матеріали допоміжного призначення (допоміжні матеріали), які можна прямо віднести на окремі вироби. Витрати обчислюються на основі встановлених норм, цін на матеріали і виробничої програми. В роботі витрати за цією статтею наведені у вихідних даних п.10.

Куповані вироби і напівфабрикати. Купованими вважаються вироби, що купуються для укомплектування виготовлюваної продукції і потребують витрат на їх установку чи складання. Витрати за цією статтею обчислюються аналогічно витратам на матеріали згідно з нормами й цінами з урахуванням транспортно-заготівельних витрат. У роботі розрахунок витрат за цією статтею здійснюється на основі вихідних даних п.11.

Паливо та енергія на технологічні потреби. До статті включають витрати палива та енергії на безпосереднє виконання технологічних процесів. Витрати на паливо й енергію технологічного призначення обчислюються аналогічно попереднім статтям, тобто за нормами витрат і встановленими

цінами та тарифами. В роботі ці витрати приймаються згідно з п.12 вихідних даних.

Основна заробітна плата виробничих робітників. Стаття включає в себе оплату праці робітників, безпосередньо зайнятих виготовленням основної продукції. При погодинній формі оплати праці вона розраховується множенням трудомісткості виробничої програми на годинну тарифну ставку робітника відповідної кваліфікації (в роботі приймається середня тарифна ставка по всіх категоріях робітників-верстатників). Вихідні дані для розрахунку витрат за цією статтею наведені у пп. 5, 13.

Додаткова заробітна плата виробничих робітників. До неї належать додаткові виплати понад установлені норми за трудові успіхи, особливі умови праці, за відпустки й інші виплати, передбачені законом та трудовою угодою. В разі їх відносної стабільності додаткова заробітна плата може встановлюватись у відсотках від основної заробітної плати. Вихідна інформація для розрахунку витрат за цією статтею наведена у п.14.

Відрахування на соціальні заходи. Вони охоплюють встановлені законодавством відрахування у Пенсійний фонд та фонди соціального страхування. Сума витрат обчислюється у відсотках від основної і додаткової заробітної плати. В роботі можна приймати значення відрахувань на рівні 38,58%.

Загальновиробничі витрати. В статтю входять непрямі витрати, які з огляду на їх функціональне призначення поділяють на дві групи: перша – витрати на утримання та експлуатацію машин й устаткування, друга – витрати на організацію й управління виробництвом.

Витрати на утримання й експлуатацію машин та устаткування охоплюють широке коло витрат, необхідних для роботи устаткування в режимі виробничого процесу, а також для підтримання його в стані готовності до експлуатації. До них належать:

Амортизаційні відрахування на реновацію машин і устаткування, поліпшення та відновлення їх експлуатаційних параметрів. Амортизаційні відрахування обчислюються за певним методом амортизації (лінійним, нелінійним, прискореним) згідно з вимогами чинного законодавства. В роботі рекомендується розраховувати амортизаційні відрахування шляхом щоквартального розрахунку з коригуванням величини балансової вартості груп устаткування на суму амортизаційних відрахувань попереднього кварталу, виходячи з встановленої законодавством квартальної норми амортизаційних відрахувань. Вихідні дані для розрахунку наведені у п.15. За своїм змістом амортизаційні витрати належать до постійних витрат.

Витрати на експлуатацію устаткування. Вони містять різні витрати, у тому числі витрати на електроенергію для приведення в дію машин, стиснуте повітря, пару, мастила, змінне оснащення, заробітну плату обслуговуючого персоналу тощо. В роботі витрати за цією статтею розраховуються на підставі п.16 вихідних даних. За своїм змістом ці витрати є змінними.

Витрати на організацію та управління виробництвом. Склад цих витрат значною мірою залежить від економічного статусу підрозділу. Для

підрозділу рівня цеху, діяльність якого обмежується внутрішніми відносинами, до таких витрат належать: витрати на оплату праці управлінського персоналу з відрахуваннями на соціальні заходи, витрати на інформаційне забезпечення управління, витрати на службові відрядження, що стосуються роботи даного підрозділу в межах установлених норм, амортизаційні відрахування основних засобів підрозділів, що не беруть безпосередньої участі у виробничому процесі, витрати на швидкозношуваний інвентар, на пожежну та сторожову охорону і т.п. За своїм характером ці витрати є постійними. Величина витрат за цією статтею в роботі приймається згідно з п.17 вихідних даних.

Після розрахунку величини витрат за кожною статтею складається кошторис цеху, приклад якого наведено у таблиці 3.

Таблиця 3

Кошторис цеху на 20__ р.

Стаття витрат	Витрати, тис.грн	У тому числі по кварталах			
		I	II	III	IV
Сировина та матеріали					
Куповані вироби і напівфабрикати					
Паливо та енергія на технологічні потреби					
Основна заробітна плата виробничих робітників					
Додаткова заробітна плата виробничих робітників					
Відрахування на соціальні заходи					
Загальновиробничі витрати, у тому числі:					
витрати на утримання та експлуатацію машин і устаткування					
витрати на організацію й управління виробництвом					
Разом					
Виробнича собівартість одиниці продукції		X	X	X	X

3.Оцінювання діяльності підприємства за показником витрат

Оцінювання результату діяльності підрозділу підприємства за показником витрат здійснюється шляхом перерахування планових показників собівартості продукції (п.19 вихідних даних) на фактичний обсяг виробленої продукції (з урахуванням відсотка виконання планового завдання, який наведено у п.18 вихідних даних), визначення загального результату діяльності цеху за показником витрат (економія, перевитрати) та розроблення заходів заохочувального або контролюючого характеру залежно від результату. Розрахунок доцільно звести в таблицю 4.

Таблиця 4

Оцінювання діяльності підрозділу за показником витрат

Статті витрат	Витрати, тис.грн			
	Планові значення	Планові значення, перераховані на фактичний обсяг виробленої продукції	Фактичні витрати	Економія (“+”), перевитрати (“-“)
Прямі матеріальні витрати				
Основна заробітна плата виробничих робітників				
Додаткова заробітна плата виробничих робітників				
Відрахування на соціальні заходи				
Загальновиробничі витрати, всього, у тому числі:				
змінні				
постійні				
Разом				

Зробити висновки та надати пропозиції щодо результату діяльності механічного цеху. Навести загальний висновок до проведених розрахунків оцінки діяльності підприємства.

**Вихідні дані для розрахунку практичної (розрахунково-пояснювальної) роботи
(варіанти 1-5)**

Показники	Варіант				
	1	2	3	4	5
1. Кількість верстатів, од					
токарних	7	3	2	7	6
Фрезерних	9	4	2	8	3
шліфувальних	4	6	4	10	2
2. Кількість змін, од					
3. Середня тривалість зміни, год	7,9	7,8	7,9	8,0	7,7
4. Планові втрати робочого часу обладнання, %					
токарного	2	1,5	2	1,5	2,5
фрезерного	1,5	3,0	2	3	3
шліфувального	2	2,5	2,5	2	1,5
5. Завантаження устаткування за планом виробництва продукції, маш.-год					
токарного	13420	11300	7530	13480	35700
фрезерного	16540	14200	6880	15000	16420
шліфувального	7840	22730	14250	18420	11200
6. Коефіцієнт виконання норм					
7. Спискова чисельність робітників-верстатників, чол.	20	26	14	23	34
8. Передбачені планом невиходи на роботу за плановий період робітників-верстатників з причин, днів					
планова відпустка	7	8	9	8	7
хвороба	2	1,5	1	2	2,5
9. Обсяг виробництва продукції, од.					
10. Вартість сировини та матеріалів в одиниці продукції, грн	35,6	42,4	58,13	121,2	144,8
11. Частка купованих виробів і напівфабрикатів у вартості сировини та матеріалів, %					
12. Вартість палива й енергії на технологічні потреби в одиниці продукції, грн	12,4	26,5	20,8	45,4	38,7
13. Часова тарифна ставка в середньому по цеху, грн					
14. Додаткова заробітна плата у відсотках від основної заробітної плати, %	15	16	13	12	11
15. Балансова вартість одиниці обладнання, грн.					
токарного	7860	4240	6500	13200	7650
фрезерного	6950	8700	5000	10800	8440
шліфувального	7000	9600	4800	4850	7530
16. Витрати на експлуатацію обладнання, грн.					
токарного	12400	17500	18900	12750	18700
фрезерного	25400	16400	12150	9470	22000
шліфувального	18700	20450	13140	20400	15400
17. Витрати на організацію та управління виробництвом, грн					
18. Відсоток виконання планового завдання, %	107	103	101	108	111
19. Планова виробнича собівартість продукції за статтями витрат, грн					
прямі матеріальні витрати	120450	10500	162000	300800	114000
основна заробітна плата виробничих робітників	78830	93700	56200	105000	100400
додаткова заробітна плата виробничих робітників	11850	15000	73050	12500	11000
відрахування на соціальні заходи	35000	42390	50400	45800	43500
загальновиробничі витрати, всього, у тому числі:	99200	94200	72300	116050	95700
змінні	53000	52800	43800	39500	50500
постійні	46200	41400	28500	76550	45200

**Вихідні дані для розрахунку практичної (розрахунково-пояснювальної) роботи
(варіанти 6-10)**

Показники	Варіант				
	6	7	8	9	10
1. Кількість верстатів, од					
токарних	6	4	3	6	5
фрезерних	12	7	8	7	3
шліфувальних	14	9	5	4	2
2. Кількість змін, од					
	2	2	3	3	1
3. Середня тривалість зміни, год					
	7,8	7,9	7,9	8,0	8,0
4. Планові втрати робочого часу обладнання, %					
токарного	1,5	1	3	2	4
фрезерного	2	2	4	3	3
шліфувального	2,5	1,5	3,5	2,5	2
5. Завантаження устаткування за планом виробництва продукції, маш.-год					
токарного	22700	14700	16240	32400	9850
фрезерного	45600	25300	45430	40000	5500
шліфувального	52700	35400	29700	22500	3200
6. Коефіцієнт виконання норм					
	1,2	1,1	1,05	1,22	1,13
7. Спискова чисельність робітників-верстатників, чол.					
	64	40	46	50	10
8. Передбачені планом невиходи на роботу за плановий період робітників-верстатників з причин, днів					
планова відпустка	6	8	9	8	7
хвороба	2	1,5	1	2,5	1
9. Обсяг виробництва продукції, од.					
	4644	3213	4560	3020	2857
10. Вартість сировини та матеріалів в одиниці продукції, грн					
	43,8	52,4	38,7	124,8	13,4
11. Частка купованих виробів і напівфабрикатів у вартості сировини та матеріалів, %					
	5,5	4,8	3,6	5	4
12. Вартість палива й енергії на технологічні потреби в одиниці продукції, грн					
	21,4	19,8	11,3	19,46	6,5
13. Часова тарифна ставка в середньому по цеху, грн					
	2,0	1,9	1,76	1,88	1,86
14. Додаткова заробітна плата у відсотках від основної заробітної плати, %					
	12,5	13	14,1	15,0	12,0
15. Балансова вартість одиниці обладнання, грн.					
токарного	7840	4240	5700	4520	10200
фрезерного	6500	3820	4800	8400	8750
шліфувального	5900	2420	3920	7520	9240
16. Витрати на експлуатацію обладнання, грн.					
токарного	12400	18400	23500	24500	19200
фрезерного	9700	17600	20200	18700	25000
шліфувального	14500	10500	17000	17500	14800
17. Витрати на організацію та управління виробництвом, грн					
	12400	30400	28200	19700	25200
18. Відсоток виконання планового завдання, %					
	106	108	114	102	101
19. Планова виробнича собівартість продукції за статтями витрат, грн					
прямі матеріальні витрати	290000	222300	205500	445600	57800
основна заробітна плата виробничих робітників	228000	132600	141000	175000	34200
додаткова заробітна плата виробничих робітників	28500	17200	19900	26300	4100
відрахування на соціальні заходи	100000	58400	62700	78500	15000
загальновиробничі витрати, всього,	96700	89100	99450	107000	106500
у тому числі:					
змінні	34500	43000	53250	59500	58400
постійні	62200	46100	46200	47500	48100

**Вихідні дані для розрахунку практичної (розрахунково-пояснювальної) роботи
(варіанти 11-15)**

Показники	Варіант				
	11	12	13	14	15
1. Кількість верстатів, од					
токарних	4	3	7	4	9
фрезерних	8	2	9	8	4
шліфувальних	5	4	12	10	7
2. Кількість змін, од					
	2	3	2	2	1
3. Середня тривалість зміни, год					
	7,9	7,85	8,0	7,8	7,9
4. Планові втрати робочого часу обладнання, %					
токарного	1,05	1,5	2,5	1,7	3
фрезерного	2	2	2	2,1	2
шліфувального	2	1,6	3	3,2	3,3
5. Завантаження устаткування за планом виробництва продукції, маш.-год					
токарного	15645	17680	27270	16000	17680
фрезерного	31480	12000	35400	32200	7650
шліфувального	19680	24100	48100	39400	13420
6. Коефіцієнт виконання норм					
	1,15	1,21	1,26	1,08	1,12
7. Спискова чисельність робітників-верстатників, чол.					
	30	28	62	42	15
8. Передбачені планом невиходи на роботу за плановий період робітників-верстатників з причин, днів					
планова відпустка	8	7	9	8	7
хвороба	1,6	2	1	1,5	1
9. Обсяг виробництва продукції, од.					
	1620	905	6456	5512	1050
10. Вартість сировини та матеріалів в одиниці продукції, грн					
	46,8	121,2	74,4	56,4	111,3
11. Частка купованих виробів і напівфабрикатів у вартості сировини та матеріалів, %					
	5	4	4,5	5	3,8
12. Вартість палива й енергії на технологічні потреби в одиниці продукції, грн					
	23,3	42,1	12,4	18,6	33,8
13. Часова тарифна ставка в середньому по цеху, грн					
	1,72	1,84	1,92	2,01	2,0
14. Додаткова заробітна плата у відсотках від основної заробітної плати, %					
	14	12,5	13	14,5	11,8
15. Балансова вартість одиниці обладнання, грн.					
токарного	5200	4200	7300	4250	7652
фрезерного	4600	14100	4200	13400	8430
шліфувального	8300	9400	5800	6200	22100
16. Витрати на експлуатацію обладнання, грн.					
токарного	45230	12810	33140	42250	11500
фрезерного	51340	24000	24290	23140	19812
шліфувального	61820	36120	57810	24670	17463
17. Витрати на організацію та управління виробництвом, грн					
	22810	13150	45070	43810	18469
18. Відсоток виконання планового завдання, %					
	108	111	120,5	105	106
19. Планова виробнича собівартість продукції за статтями витрат, грн					
прямі матеріальні витрати	108600	137000	483000	408500	148000
основна заробітна плата виробничих робітників	115000	89000	177000	167700	73000
додаткова заробітна плата виробничих робітників	16000	11100	23000	24300	8600
відрахування на соціальні заходи	51000	39000	78000	75000	31800
загальновиробничі витрати, всього,	193100	97700	194600	174200	126200
у тому числі:					
змінні	146600	65700	95600	85700	46000
постійні	46500	32000	99000	88500	80200

**Вихідні дані для розрахунку практичної (розрахунково-пояснювальної) роботи
(варіанти 16-20)**

Показники	Варіант				
	16	17	18	19	20
1. Кількість верстатів, од					
токарних	4	12	10	6	4
фрезерних	6	14	8	6	5
шліфувальних	10	8	8	3	4
2. Кількість змін, од					
	1	1	2	1	3
3. Середня тривалість зміни, год					
	7,9	8,0	7,8	8,0	7,8
4. Планові втрати робочого часу обладнання, %					
токарного	2	2	3,1	3	1,5
фрезерного	2,5	2	2	2,5	2
шліфувального	3	1,67	2,2	2	3,8
5. Завантаження устаткування за планом виробництва продукції, маш.-год					
токарного	8000	23850	38860	11500	23550
фрезерного	11750	26350	32000	10870	30210
шліфувального	20000	14450	29700	6120	24870
6. Коефіцієнт виконання норм					
	1,16	1,21	1,2	1,01	1,15
7. Спискова чисельність робітників-верстатників, чол.					
	17	29	50	15	40
8. Передбачені планом невиходи на роботу за плановий період робітників-верстатників з причин, днів					
планова відпустка	6	7	9	8	9
хвороба	1	1,5	2	1,6	2,2
9. Обсяг виробництва продукції, од.					
	1222	575	1622	859	2998
10. Вартість сировини та матеріалів в одиниці продукції, грн					
	62,8	231,4	220,51	48,34	50,6
11. Частка купованих виробів і напівфабрикатів у вартості сировини та матеріалів, %					
	4,5	6	8,2	5,1	3,8
12. Вартість палива й енергії на технологічні потреби в одиниці продукції, грн					
	21,3	142,8	97,56	12,14	20,38
13. Часова тарифна ставка в середньому по цеху, грн					
	2,2	2,0	1,92	1,78	1,94
14. Додаткова заробітна плата у відсотках від основної заробітної плати, %					
	11	15	17,5	16,2	10,8
15. Балансова вартість одиниці обладнання, грн.					
токарного	7314	4210	5431	7300	14010
фрезерного	5420	3810	6821	4200	10205
шліфувального	8740	2005	2000	5800	7950
16. Витрати на експлуатацію обладнання, грн.					
токарного	18500	22000	45200	18500	16500
фрезерного	27500	13200	20000	12500	14320
шліфувального	19000	11000	18200	20020	23100
17. Витрати на організацію та управління виробництвом, грн					
	15800	21100	32400	22500	33080
18. Відсоток виконання планового завдання, %					
	108	105	102	104	110
19. Планова виробнича собівартість продукції за статтями витрат, грн					
прямі матеріальні витрати	98300	212500	534500	52000	200000
основна заробітна плата виробничих робітників	81900	123000	190000	48700	138600
додаткова заробітна плата виробничих робітників	9000	18450	33000	8000	15000
відрахування на соціальні заходи	35400	55100	87000	22000	60000
загальновиробничі витрати, всього,	111600	92000	144300	92000	115400
у тому числі:					
змінні	60000	44000	82000	49000	49000
постійні	51600	48000	62300	43000	66400

**Вихідні дані для розрахунку практичної (розрахунково-пояснювальної) роботи
(варіанти 20-25)**

Показники	Варіант				
	21	22	23	24	25
1. Кількість верстатів, од					
токарних	10	8	5	8	4
фрезерних	14	6	5	2	6
шліфувальних	12	7	3	4	3
2. Кількість змін, од					
	2	2	1	2	1
3. Середня тривалість зміни, год					
	7,8	7,9	7,95	7,9	8,0
4. Планові втрати робочого часу обладнання, %					
токарного	1,5	2	3	2	2,5
фрезерного	2	2,5	3,05	2	3
шліфувального	2,5	3	1,5	1,15	1,8
5. Завантаження устаткування за планом виробництва продукції, маш.-год					
токарного	38300	27500	9800	30200	11730
фрезерного	48920	22300	10000	6500	10500
шліфувального	45000	25500	6750	12400	5500
6. Коефіцієнт виконання норм					
	1,05	1,1	1,2	1,14	1,21
7. Спискова чисельність робітників-верстатників, чол.					
	70	36	14	24	16
8. Передбачені планом невиходи на роботу за плановий період робітників-верстатників з причин, днів					
планова відпустка	6	7	8	7	9
хвороба	2	1,5	1	2	1
9. Обсяг виробництва продукції, од.					
	4734	6120	1850	3546	4202
10. Вартість сировини та матеріалів в одиниці продукції, грн					
	54,3	38,7	41,8	23,2	18,7
11. Частка купованих виробів і напівфабрикатів у вартості сировини та матеріалів, %					
	5	5,5	4	4	3,5
12. Вартість палива й енергії на технологічні потреби в одиниці продукції, грн					
	12,8	20,7	22,4	9,47	6,50
13. Часова тарифна ставка в середньому по цеху, грн					
	1,84	1,96	2,05	1,76	2,0
14. Додаткова заробітна плата у відсотках від основної заробітної плати, %					
	11	10,5	13	12	14
15. Балансова вартість одиниці обладнання, грн					
токарного	5450	6240	10200	5430	8200
фрезерного	4240	8750	4280	4280	13000
шліфувального	3870	7495	6700	4200	4250
16. Витрати на експлуатацію обладнання, грн					
токарного	28900	12000	22800	38200	45600
фрезерного	43000	24000	33300	25000	23300
шліфувального	31500	28700	22700	12800	28000
17. Витрати на організацію та управління виробництвом, грн					
	15600	29700	20200	24200	17900
18. Відсоток виконання планового завдання, %					
	108	102	104	103	110
19. Планова виробнича собівартість продукції за статтями витрат, грн					
прямі матеріальні витрати	306000	370000	117200	115700	99000
основна заробітна плата виробничих робітників	225300	145000	52300	83900	50500
додаткова заробітна плата виробничих робітників	24780	15200	6800	10100	7000
відрахування на соціальні заходи	97530	62500	23000	36600	22400
загальновиробничі витрати, всього,	150000	120700	110600	114500	135500
у тому числі:					
змінні	96000	63400	75800	73800	88000
постійні	54000	57300	34800	40700	47500

